

Університет

Газета Харківського національного педагогічного університету імені Г.С. Сковороди

№1 (328)

31 січня 2024 року

Видається з 1933 року

ВІТАЄМО ВИПУСКНИКІВ — 2024!

Дорогі випускники!
Сьогодні знаменний день у вашому житті: ви отримуєте диплом магістра визначного і найстарішого в Україні закладу вищої освіти — Харківського національного педагогічного університету імені Г.С. Сковороди.

Уклінно вітаю вас із цією важливою подією і дякую за те, що всі студентські роки вашого духового та професійного зростання, незважаючи на карантини, агресивну жорстоку війну, що розв'язала рф в Україні, були пов'язані з родиною Сковородинівського університету, у якому панує енергія пізнання, творчості, натхнення, науки, де є всі можливості для саморозвитку

й здобуття найкращої професії у світі — професії Вчителя. Завдяки згуртованості й професіоналізму професорсько-викладацького складу університету вдалося озброїти вас міцними знаннями, уміннями, які обов'язково стануть у пригоді у вашому подальшому професійному житті або в навчанні в аспірантурі. Шановні магістри, сьогодні як ніколи держава потребує добре навченої, патріотичної і талановитої молоді, яка буде відбудовувати наші міста, університети, школи, дитячі будинки, зруйновані агресором, наповнювати їх новітніми методиками, цікавими підручниками, веселими голосами учнів. ХНПУ імені Г.С. Сковороди забез-

печив вас усім необхідним для того, щоб ви здобули омріяну, благородну професію Вчителя, яка допоможе зробити Україну цивілізованою, сильною, європейською державою. Сподіваємось, що ви назавжди збережете в серцях спогади про свою альма-матер, яка понад 200 років об'єднує у своїх стінах талановиту, натхненну молодь в одну велику дружну родину, і будете поряд із нею у святкові й буденні, у радісні й нелегкі години, як тисячі наших випускників, які стали на захист незалежності Сковородинівського університету в січні 2024 року.

У добру путь, шановні маістри! Зі святом!
З повагою — ректор Юрій Бойчук

ДЯКУЄМО ALMA MATER ЗА СТУДЕНТСЬКІ РОКИ!

Ось і промайнули студентські роки, а з ними — насичене подіями, сповнене авантур і відкриттів, бентежних і радісних моментів життя.

Сьогодні ми вже випускники-маістри; кожен — з амбітними планами на майбутнє й водночас тривогою щодо їх утілення; кожен — із чіткою моральною позицією й водночас ваганнями, що властиві молодій людині, яка тільки-но почала торувати шлях професійного зростання й, цілком природно, робить непевні кроки, перевіряючи «грунт» (читай — життя) на міцність. Здавалося б, лише вчора вперше ступили на поріг такого вже рідного сьогодні педагогічного університету, а нині студентське буття з його шаленим ритмом поволі переходить межу між дійсністю й спогадами — теплими, щемкими, цінними. Позаяк вони — про те місце, де було затишно й спокійно; де завдяки викладачам, які є насправду майстрами своєї справи, не полишало відчуття впевненості у власному моральному й професійному поступі; місце, де панує єдність дружнього колективу, а разом із нею — здорова конкуренція; де до студента ставляться як

до особистості, чия думка важить, чий зусилля варті гідної винагороди. Словом, місце, де відчуваєш свою «сродність»...

Те, що ХНПУ імені Г.С. Сковороди загалом та український мовно-літературний ф-т імені Г.Ф. Квітки-Основ'яненка зокрема — це те місце, куди хочеться повертатися, відчути й студенти нашої 63 СО групи, вступаючи 2022 року до магістратури. Цей час виявився для кожного зі здобувачів нелегким, оскільки припав на перший рік повномасштабного вторгнення. Однак виплекана в нас викладачами віра в те, що освіта — запорука ментальної здорової нації, переконала продовжити навчання в стінах рідного закладу.

Це стало можливо завдяки повсякчасній підтримці декана Голобородька Костянтина Юрійовича та всього педагогічного колективу кафедр української мови й літератури. Слушні поради, допомога в оформленні документації й складанні іспитів, повно-

цінний супровід під час вступної кампанії й упродовж усього періоду навчання, а також звичайна людяність викладачів — усе це надихало й мотивувало, попри жакливу дійсність, не впадати у відчай, не складати рук і впевненим кроком йти до своєї мети.

Усупереч нескінченним ракетним обстрілам і блекаутам, кожне заняття було повноцінним і, як завжди, таким, що спонукає до роздумів і невтомних наукових шукань; кожен захід — життєствердним, а ми — щоразу більш певними в тому, що свого часу зробили правильний вибір, ставши маістрами рідного факультету (позаяк більшість студентів нашої групи — колишні бакалаври-філологи). Ми науково зростали й самовдосконалювалися (за цей час усталилися наші професійні погляди, кристалізувалися навички й зміцніли знання!) завдяки нашим керівникам, які не лише щедро передавали свій фаховий досвід майбутнім колегам, а й по-батьківськи тремтливо ділилися життєвою мудрістю, уболівали за долю кожного з нас.

Тим, якими ми зараз виходимо за поріг ун-ту після майже шести років навчання в його стінах, кожен студент 63 СО групи завдячує саме Вам, любі викладачі! Доземний уклін Вам за терпіння, титанічну працю й те щире захоплення своєю справою, яке Ви зростили в наших серцях!

Такі слова вдячності рідному університету є в кожного зі 984 маістрів-випускників 2024 року, і ми сподіваємось, що ще почуємо їх під час загально-університетських урочистостей на факультетах з нагоди випуску та вручення дипломів маістрів.

СПІВПРАЦЯ З УНІВЕРСИТЕТОМ КАРДІФФ МЕТРОПОЛІТЕН (CARDIFF METROPOLITAN UNIVERSITY)

На чолі з ректором Юрієм Бойчуком із 15 до 19 січня 2024 р. тривав робочий візит делегації ХНПУ імені Г.С. Сковороди до Університету Кардіфф Метрополітен.

Учасників делегації ознайомили з історією ун-ту та його сьогоденням; основними напрямками наук. діяльності; програмами академ. мобільності здобувачів і співробітників; із системою профес. розвитку та підвищення кваліфікації ННП; цифровими технологіями,

онлайн-платформами й організацією цифрового супроводу освітнього процесу Ун-ту Кардіфф Метрополітен. Дослідниця Лариса Агбасо запропонувала спільну працю із психології (питання впливу війни на психіку дітей різного віку, виникнення психологічних травм).

Делегації Сковородинівського ун-ту було презентовано дослідні проекти, лабораторії та творчі майстерні; висвітлено особливості фінансування й регуляторної політики в галузі освіти Уельсу. Учасники делегації ознайомилися з роботою академ. школи мистецтв і дизайну КардіффМет. Директор департаменту наук. досліджень, проф. Річард Нейл ознайомив делегацію зі станом наук. роботи та підготовкою аспірантів у КардіффМет. Представники бібліотеки надали інформацію про послуги цифрової бібліотеки, з наявними ресурсами та доступом до них.

Було проведено ознайомчу екскурсію корпусами ун-ту, під час якої було продемонстровано обладнання задля створення інформаційно-цифрового супроводу освітнього та науково-дослідного процесів і серверної

кімнати, конференц-залів, навч. класів, опенспейсів; отримано інформацію щодо праці ун-ту за протоколами Cisco.

Делегація відвідала коледж, який є структурним підрозділом Ун-ту Кардіфф Метрополітен, де студенти мають можливість пройти виробничі практики та виконати практичну частину науково-дослідних робіт. Візит став можливим завдяки знаковій події, яка відбулася 28 червня 2022 р., — між академ. установами ХНПУ імені Г.С. Сковороди й Ун-том Кардіфф Метрополітен був підписаний Меморандум про реалізацію проекту співробітництва. Захід відбувся за участю Посла Великобританії в Україні Мелінди Сіммонс, Посла України у Великобританії Вадима Пристайка та представників понад 70 ЗВО України і Великобританії. Представники ун-тів обговорили практичні пропозиції та подальші шляхи співпраці з метою поширення міжнародного розвитку й взаєморозуміння шляхом сприяння та підтримки освітньої, наук., профес. та культурної діяльності. Були створені фокус-групи та призначені відповідальні особи за кожним напрямом співробітництва.

У грудні 2022 р. здобувачі ВО ф-ту ФВ і спорту та аспіранти ХНПУ імені Г.С. Сковороди, які входять

до складу збірних команд з худож. гімнастики та чирлідінгу, під кер. доц. Юлії Голенкової прибули до КардіффМет за програмою обміну студентами з метою налагодження співпраці в галузі спорту, проведення спільних тренувань, обміну досвідом.

У червні 2023 р. пройшла перша зустріч ННП каф. дизайну ХНПУ імені Г.С. Сковороди зі здобувачами академ. школи мистецтв і дизайну Ун-ту КардіффМет у межах співпраці «Add and Abstract a Cardiff — Kharkiv collaboration». Відбулося знайомство з учасниками проекту, продемонстровано дизайнерські роботи.

Практичними результатами дворічної роботи є численні сумісні заходи, до яких мали змогу долучитися співробітники і здобувачі освіти обох ун-тів. Це — спільні семінари, конференції («Духовно-інтелектуальне навчання і виховання»; «Навчання і викладання під час війни та миру»; «Харківський осінній марафон психотерапії» тощо); вебінари; мовні клуби; гостьові лекції; сумісні проекти. У процесі співпраці ХНПУ імені Г.С. Сковороди й Ун-т Кардіфф Метрополітен постійно обговорюються спільні плани на майбутнє, подальші перспективні напрями діяльності університетів-партнерів.

Юрій Бойчук, ректор ун-ту

VIVAT MAGISTRI!

31 січня попри всі труднощі воєнного часу відбулась головна подія університетського календаря — випуск маістрів.

За відмінне навчання впродовж усіх років перебування в ун-ті, участь у науково-дослідній роботі, активну громадську, волонтерську, спортивну та творчу діяльність у зв'язку із проведенням урочистостей «Випуск маістрів — 2024» будуть відзначені кращі випускники-переможці в таких номінаціях:

«Премія Г.С. Сковороди»: **Гладкіх Анастасія**, ф-т природн., спец. і здоров'язбережув. осв.; **Якимович Дмитро**, ф-т соціальн. і поведінк. наук; **Панка Лілія**, ф-т ФВ і спорту; **Гусенко Крістіна**, УМЛФ імені Г.Ф. Квітки-Основ'яненка; **Бриленко Владислав**, ф-т іст. і права; **Левацька Анастасія**, ф-т початк. навч.; **Ольховська Анастасія**, ф-т мистецтв; **Новоселова Катерина**, фізико-матем. ф-т; **Шепельова Людмила**, ф-т дошк. осв.; **Ільченко Анастасія**, ф-т інозем. філол.

«Лідер студентського життя» — 12 маістрів. «Інтелектуал» — 11 маістрів. «Громадський діяч» — 9 маістрів. «Творча особистість» — 15 маістрів. «Кращий медійник» — 9 маістрів. «Олімпійські надії» — 7 маістрів. «Волонтери» — 10 маістрів.

Наталія Борисенко, проректор з навчально-виховної роботи

МОВОЮ ЦИФР ПРО ВИПУСК

Випуск маістрів у 2024 році становить 984 особи.

506 — денна форма навчання, з яких 234 навчалось на бюджеті, 272 — за контрактом (8 іноземців). Заочну форму навчання закінчило 478 осіб, з яких навчалось за бюджетом — 38, за контрактом — 440 осіб (1 іноземець). Дипломи з відзнакою отримають — 259 випускників (152 — денної і 107 — заочної ф/навч.)

Володимир Борисов, проректор з навчально-наукової роботи

ЗУСТРІЧ З МЕРОМ ХАРКОВА

27 грудня 2023 р. міський голова Ігор Терехов зустрівся з колективом ХНПУ імені Г.С. Сковороди.

Зі співробітниками ун-ту мер обговорив низку питань про безпеку міста та перспективи його розвитку, відбудову житла, безоплатний проїзд у громадському транспорті, про витрати міського бюджету, підтримку військових та ін.

Відповідаючи на запитання педагогів, чи буде Харків і надалі студентським містом, як це було до вторгнення рф, Ігор Терехов розповів, що в генеральному плані розвитку Харкова закладено збереження наукового потенціалу міста. Наприкінці зустрічі очільник міста подякував сковородинівцям за те, що вони перебувають у Харкові та, попри всі труднощі сьогодення, навчають студентів. За сумлінну, віддану працю в час війни на благо рідного міста низці викладачів мер вручив почесні грамоти та подяки.

Зустріч з Ігорем Тереховим, а також його тверда позиція про збереження самостійності й незалежності нашого ун-ту надихає й вселяє віру та впевненість у майбутнє як науково-педагогічним працівникам, так і багатотисячній студентській спільноті.

Наприкінці грудня минулого року МОН України оголосило про плани об'єднати ХНПУ імені Г.С. Сковороди та ХНУ імені В.Н. Каразіна. Усі члени Сковородинівської спільноти з боєм у серці стрийняли звістку про заплановану «реорганізацію».

**Відновимо і збережемо
мій університет
імені Г.С. Сковороди**

Виконала студентка Софія Григор'єва, 2-й курс

26 грудня в ун-ті відбулася конференція трудового колективу, під час якої науковці, викладачі, співробітники й студенти різних ф-тів висловили свою єдину думку та проголосували проти об'єднання з каразініями.

За результатами зібрання науково-педагогічний і студентський колектив ХНПУ ім. Г.С. Сковороди був змушений звернутися до перших осіб держави з проханням переглянути критерії «об'єднання» харківських вишів.

Шокувальну для всіх Сковородинівців заяву в Міносвіти аргументували «сучасними викликами й соціальними демографічними змінами». Акт спроби об'єднання двох потужно різнопланових вишів Харківщини викликав бурхливу реакцію з боку студентів, викладачів, випускників і набув значного резонансу в широких колах громадськості. А вже Сковородинівський ун-т для багатьох тисяч випускників є alma mater, місцем особистого і профес. зростання, становлення щасливої долі кожного. ХНПУ імені Г.С. Сковороди — це не просто стіни, які вже намагалися зруйнувати російська орда, це люди — талановиті, працюючі, віддані, чесні.

Водночас у соц. мережах наприкінці 2023 р. із закликом підтримки незалежності альма-матер розпочався масштабний флешмоб, який запустив УМЛФ імені Г.Ф. Квіткі-Оснот'яненка. За короткий час пост зібрав понад 10 тисяч лайків та сотні коментарів. Студенти й випускники, провідні професори ХНПУ імені Г.С. Сковороди в соц. мережах підхопили онлайн-акцію під гештегом #SaveSkovorodaUniversity, висловлюючи підтримку незалежності університету. Вони активно розміщували фотографії та відео студентських років, наголошуючи, що під час війни фах учителя — надзвичайно важливий, адже особливо бракує педаго-

гів у деокупованих селах і містах, тож вищий заклад не можна нищити під приводом модернізації.

Ініціатива #saveSkovorodaUniversity отримала широку підтримку в Харкові та в Україні. До флешмобу долучилися відомі громадські діячі, обласні депутати, культурні діячі, митці, відомі спортсмени та ін., які обурилися через плани МОН «реорганізувати»/ліквідувати освітній заклад, що вже понад 200 років готує висококваліфікованих педагогів. Дуже приємно, що наші міжнародні партнери, особливо європейські ун-ти, теж підтримали наш ун-т, висловлюючи шану всім незламним Сковородинівцям, які відчайдушно опираються ворогу в усіх сферах і здобувають знання для подолання жахливих наслідків російської агресії.

Флешмоб #saveSkovorodaUniversity — це яскравий приклад того, як активна громадянська позиція може бути ефективною у вирішенні важливих суспільних проблем і стати потужним інструментом захисту інтересів суспільства й окремих громадян.

Дякуємо всім, хто долучився до флешмобу #saveSkovorodaUniversity! Укотре переконуємось, що наша Сила в Єдності! Низький уклін кожному Сковородинівцю за ваш внесок у збереження альма-матер в умовах нових викликів і забезпечення подальшого розвитку пед. освіти в Україні.

Останні два роки були для всіх нас неймовірно важкими. Але водночас це й часи неймовірної стійкості, незламності, героїзму та згуртованості всіх українців. Тільки разом ми сильні й незламні! Тож нехай наша велика Сковородинівська родина залишається міцною, а ваш внесок у розвиток освіти та суспільства лишається невід'ємною частиною національного успіху.

Юлія Клименко,
вдівці 38 років з громадянським та ММІ

ЗАСІДАННЯ РАДИ МОЛОДИХ УЧЕНИХ

30 січня 2024 р. відбулося розширене засідання Ради молодих учених ХНПУ імені Г.С. Сковороди за участю Студентського наук. товариства ун-ту в новому навч. семестрі.

На початку зустрічі до присутніх звернувся ректор ун-ту Юрій Дмитрович Бойчук, який підкреслив необхідність збереження наук. традиції нашого ун-ту та побажав профес. натхнення, креативу та успіхів усім учасникам освітнього та наук. процесу.

Члени РМУ та СНТ прослухали звіт про виконану роботу голови СНТ ун-ту (2021–2024) рр. Олії Матей. Також була представлена нова головина СНТ — здобувачка І (бакалаврськ.) РВО

З року навч. УМЛФ імені Г.Ф. Квіткі-Оснот'яненка Вікторія Федоренко, яка презентувала план роботи СНТ на другий семестр 2023–2024 навч. р.

На засіданні були активно обговорені питання, щодо долучення здобувачів ВО до науково-інформаційних та науково-освітніх конференцій, подальшої співпраці з Офісом підтримки вченого, Радою молодих учених при МОН України.

О. Башкір

ГАРНИЙ ПОЧАТОК

04.01.2024 р. у ХНПУ імені Г.С. Сковороди були проведені засідання спец. вчених рад, на яких відбулися захисти дисертацій на здобуття наук. ступеня доктора філософії за спеціальністю 053 Психологія аспіранток каф. психології Сковородинівського ун-ту:

Вєтрові Наталії Володимирівні на тему «Психологічні особливості мотивації підприємницької діяльності у студентському віці» (наук. кер. — д. психол. н., проф. К.І. Фоменко). Голоувала д. псих. н., проф. В.О. Крамченкова;

Шашенкової Аліні Олегівні на тему «Соціо-емоційна компетентність як чинник розвитку саморегуляції студентів» (наук. кер. — д. психол. н., проф. О.О. Щербаківа). Голоувала д. психол. н., проф. Т.Б. Хомуленко;

Надьон Вікторії Петрівні на тему «Губристична мотивація як фактор саморегуляції поведінки у молодшому шкільному віці» (наук. кер. — д. психол. н., проф. К.І. Фоменко). Голоувала д. психол. н., проф. Т.Б. Хомуленко.

У результаті обговорення, «питань-відповідей» і жвавої дискусії, у якій взяли участь як опоненти, так і рецензенти роботи, здобувачкам було присуджено наук. ступінь доктора філософії.

НАУКОВА, ІННОВАЦІЙНА І МІЖНАРОДНА ДІЯЛЬНІСТЬ УНІВЕРСИТЕТУ В 2023 РОЦІ

Повномасштабне вторгнення росії в Україну стало величезним ударом і справжнім випробуванням для вітчизняної науки. Наслідки дії агресора НАН України назвала цілеспрямованим знищенням — «наукогубством». Проте складний період зміг стати для науковців нашого ун-ту зокрема й української науки загалом своєрідним поштовхом в інноваційному розвитку — і роботу було успішно продовжено в нових кризових умовах.

Адаптуючись до викликів війни, Сковородинівці не припинили наукове життя та не знизили міжнародну активність. Високі показники ун-ту в рейтингах є не лише результатом, а й відображенням його здатності постійно вдосконалюватися, забезпечуючи високу якість освіти та формуючи інтелектуальне лідерство в сучасному світі. Згідно з рейтингом Scopus, ун-т посідає 90 місце серед 204 ЗВО України (10 — серед 17 ЗВО м. Харкова, 5 — серед 17 пед. ЗВО). За даними рейтингу, у Google Scholar — 25 місце серед 202 ЗВО України (4 — серед 24 ЗВО м. Харкова, 2 — серед 27 пед. установ України). В акад. рейтингу укр. ЗВО «Топ-200 Україна 2023» наш ун-т посів 51 місце серед 200 ЗВО (9 — серед 22 ЗВО м. Харкова, 1 — серед 18 пед. ЗВО України).

Здобувачі освіти ХНПУ імені Г.С. Сковороди в Університеті імені Адама Міцкевича (Познань, Польща)

Підготовка докторантів і аспірантів в ун-ті здійснюється за 10 акред. спец-тнями. У докторантурі навчається 17 осіб, в аспірантурі — 464. У 2023 р. було захищено 3 докт. дис. в ін. ЗВО України, 43 дис. на здобуття наук. ступеня д-ра філос. (із них 20 громадян України та 23 громадянина КНР). У 2023 р. з НПП ун-ту 9 осіб отримали вчене звання професора, 9 — доцента.

У базі Google Scholar зареєстровано 446 викл. та 484 аспірант. У 2023 р. найвищі показники в таких науковцях: Козіна Ж.Л. (h-index=46, к-ть цит. — 282); Бойчук Ю.Д. (h-index=19, к-ть цит. — 112); Леонтьєв Д.В. (h-index=18, к-ть цит. — 301).

Упродовж 2023 р. НПП ун-ту видано: 3772 публ. заг. обсягом 3175 ум. др. арк. Із них: 58 монографій; 4 підручники; 347 навч. посібників та метод. рекомендацій; 1278 наук. статей тощо. 30 листопада 2023 р. завершився конкурс «Краще видання 2023 року», який щорічно проводить ГО «НА наук вищої освіти України». Від нашого ун-ту в конкурсі взяла участь доц. каф. сусп.-екон. дисц. і геогр., д-р філос. Коптева Т.С. Рішенням журі конкурсу її нагороджено дипломом за 1 місце в номінації «Монографії» (Altitudinal differentiation and diversity of mining landscapes of Kryvorizhzhia).

Ун-т є засновником 17 наук. періодичних видань, із них: кат. А — 1: «Health, sport, rehabilitation — Здоров'я, спорт, реабілітація» (гол. ред. — Козіна Ж.Л.; журн. входить до наукометричної бази Scopus, 3-го квартилю, індексується в базі з 2021 р.); кат. Б — 9 (1 у співзасновництві); кат. В — 7 (із них 3 журн. планують перереєстрацію до кат. Б у 2024 р.). Національна рада України з питань телебачення і радіомовлення успішно перереєструвала 12 вид. ун-ту згідно із Законом України «Про медіа» (рішення № 1223 від 31.10.2023 та № 1984 від 28.12.2023).

НПП протягом звітного року було впроваджено 42 розробки, зареєстровано 66 авторських свідоцтв. Успішно працюють 24 лабораторії. У 2023 р. створено навч.-наук. лабораторію біології рукокрилих (зав. — д.б.н. Влащенко А.С.). Протягом 2023 р. в ун-ті проведено 81 міжнар. наук. захід: всеукр. — 63, регіон. — 113. У межах Тижня Г.С. Сковороди

традиційно проведено чимало тематичних наук. заходів.

На сьогодні діє 277 договорів про співробітництво між нашим ун-том та ін. ЗВО чи установами, із них — 78 міжнар., зокрема 16 підписано у 2023 р.

За програмою Еразмус+ у звітному році НПП ун-ту відвідували: Ун-ський коледж Естфолд (Норвегія), Ун-т Коменського в Братиславі (Словаччина), Ун-т в Оломоуці (Чехія), Гданський ун-т (Польща), Наукове товариство імені Шевченка (США). У програмі Міжнародних літніх шкіл, які проводив для українських науковців Ун-т Адама Міцкевича в місті Познань (Польща) упродовж 2023 р., узали участь 14 осіб. НПП ун-ту викладали на базі закордонних ЗВО — Вищої школи досліджень Східної та Південно-Східної Європи,

мист. центру. Усього в ун-ті створено та плідно працюють 8 культ.-мист. центрів.

Команда **Ради молодих учених ун-ту** активно долучається до заходів, які проводяться з ініціативи РМУ при МОНУ та РМУ при ХОБА. Співпраця з РМУ при МОНУ полягає в активній залученості до роботи урядової організації «Офіс підтримки вченого» в ролі агентів, експертів проекту «Школа ментора», координування проекту «Науково-педагогічні кейси»; регулярної участі в засіданні Спілки РМУ при МОН України.

Заг. к-сть публ. здобувачів І (бакалавр.) та ІІ (магістр.) рво ХНПУ імені Г.С. Сковороди у 2023 р. — 1 844 заг. обсягом 306,58 ум. др. арк. Понад 60 здобувачів різних рівнів ВО брали участь у регіон., всеукр. і міжнар. конкурсах та виборили призові місця.

У 2023 р. **колектив наук. 6-ки** спрямував свою діяльність на вдосконалення обслуговування користувачів, надання вільного доступу до електрон. ресурсів власної генерації (репозитарію ун-ту; електрон. 6-ки; електрон. каталогу; інформ.-пошук. ресурсу «Наукометричні профілі науковців ХНПУ імені Г.С. Сковороди»); міжнар. баз даних Web of Science, Scopus, Science Direct; доступ до ресурсів Research 4 Life; проведення у 2023 р. навч. онлайн-заходів для здобувачів освіти — 29; популяризація акад. доброчесності в осв. середов. ун-ту — 14; міжнар. співробітництво — 3 онлайн-

Делегація ХНПУ імені Г.С. Сковороди на чолі з ректором Юрієм Бойчуком з робочим візитом в Університеті Кардіфф Метрополітен (Уельс, Велика Британія)

Ун-ту міста Регенсбург (Німеччина), Нижньосілезькому ун-ту (Польща), Поморській академії (Польща) тощо.

У 2023 р. НПП ун-ту **пройшли 711 стажувань і курсів підв. кваліф.** Серед них в Україні — 298, решта — за кордоном. Найбільше стажувань пройдено в таких країнах: Польща — 102; Німеччина — 30; Італія — 17; Франція — 6; Фінляндія, Норвегія, Канада — по 5 стажувань. Також НПП підвищували кваліф. в Японії, Ізраїлі, Китаї, Іспанії, Нідерландах, США, Великій Британії та

зустрічі з колективом наук. 6-ки Cardiff Metropolitan University; наук.-видав. діяльність (у 2023 р. склад. та підгот. до друку 7 бібліогр. покажчиків серії «Вчені ХНПУ імені Г.С. Сковороди»; формування інформ.-ресурс. бази; актуалізацію бібліогр. фонду (у 2023 р. списано 13 221 прим. док.). Важливою подією 2023 р. стало приєднання ХНПУ імені Г.С. Сковороди до Нац. консорціуму ORCID-Україна. З цією метою наук. 6-кою здійснено перехід на нову версію прог. забезпеч. репозитарію ун-ту (DSpace 7.5), її налаштування.

Національною радою України з питань телебачення і радіомовлення успішно перереєстровано 12 видань університету

інших країнах. Довгострокові стажування (6 місяців і більше) у закорд. ЗВО пройшли 8 викл. у таких країнах: Німеччина, Велика Британія, Швейцарія, Бразилія, Румунія. Налагоджена співпраця з Cardiff Metropolitan University. Протягом 2023 р. співпраця між ун-тами проводилася за такими напрямками: співпраця з наук. 6-ками; акад. мобільність здобувачів і НПП; спільні наук. заходи; тренінги; обмін фахівцями і досвідом роботи; гостьові лекції тощо. 28 вересня 2023 р. відбулося відкриття Корейського культ-

Наукова, інноваційна і міжнародна діяльність в ун-ті в період воєнного стану актуалізувала виклики та завдання. Попри всі перешкоди та непрості умови сьогодення, наші науковці не зупиняють роботу, долаючи складнощі. Колектив Сковородинівців із упевненістю продовжує ставити нові цілі, які будуть обов'язково реалізовані задля подальшого розвитку та розквіту нашого університету.

Світлана Бережна, проректор з наук, інновац. і міжнародної діяльності

Фотовітрина

Переможці Сковородинівського Олімпу-2023

ЮВІЛЕЇ

Вітаємо з ювілейними днями народження наших колег і колеганок:

Микитюк Світлану Олегівну, канд. пед. н., доц. кафедри теорії і методики викладання суспільно-правових дисциплін;

Спузяк Вікторію Борисівну, ст. викл. кафедри теорії, методики і практики ФВ, канд. у майстри спорту з художньої гімнастики;

Каминіна Ігоря Миколайовича, канд. філол. н., доц. каф. англійської філології;

Мальця Євгена Борисовича, канд. фізико-матем. н., доц., проф. каф. фізики і хімії.

Шановні ювіляри! Від щироого серця бажаємо плідної роботи, миру, талановитих студентів і довголіття на освітянському терені!

Керівництво ун-ту, ф-тів, кафедр

ФРАНЦУЗИ ЧИТАЮТЬ НАС

Пишаємося тим, що наукові розвідки наших колег зацікавили французьку наукову спільноту.

У середині жовтня 2023 р. вийшов випуск французького журналу «Трема» з нашими публікаціями, вступним словом ректора ун-ту Ю.Д. Бойчука і привітаннями Філіпа Оже — президента ун-ту Монпельє. Французький колега зазначив: «У 60-му номері журналу «Трема» представлені статті «Навчання та викладання під час війни (Україна 2022–2023)». Об'єднання міжнародних освітніх наук. журналів «Трема» та «Освітні виклики» дозволяє опублікувати повний випуск 8 статей, у яких наші українські колеги проаналізували пряму та насильницьку агресію РФ у дії. Аналізи та пропозиції наших науковців свідчать про їхнє бажання й амбіції продовжувати свою дослідницьку місію навіть під час війни, яку вони переживають. Висловлюємо подяку ректору ХНПУ імені Г.С. Сковороди Юрію Бойчуку за передовий, а також проф. Ілони Костікової — редакторці журналу «Освітні виклики» та координаторці цього номера, яка була ефективною і теплою співрозмовницею протягом усього редакційного процесу експертизи й обміну різними текстами. Ця конкретна співпраця з нашими колегами з Харкова, а також вибір предмета відображає наше бачення емансипаційної, демократичної та інтернаціоналістичної освіти. Ця постійна боротьба за критичне мислення та свободу є частиною ДНК наших журналів та університетів учора, сьогодні та завтра».

Також наприкінці жовтня завдяки плідній співпраці французького видання «Міжнародний журнал освіти Севр» та видання нашого ун-ту «Освітні виклики» надруковано випуск № 93 зі статтями членів каф. теорії і практики англ. м., присвячених актуал. питанням освіти під час російсько-української війни, які зацікавили французьких науковців. Марі-Хосе Сансельме — заст. голов. редактора французького журналу — зазначила: «На знак солідарності з українським журналом «Освітні виклики» ми пропонуємо окремий освітній експрес наук. новин під час воєнного стану в Україні проф. І. Костікової, а також статтю, присвячену соціальним і громадянським навичкам під час війни».

Проф. Ілона Костікова

СПІВПРАЦЯ

Ми пишаємося академічною співпрацею між Харківським національним педагогічним університетом імені Г.С. Сковороди та Університетським коледжем Естфол в Норвегії. Науково-педагогічні працівники та здобувачі вищої освіти ф-ту іноземної філології ХНПУ щиро радіють досягненням, що стали результатом цього партнерства.

17 січня 2024 р. проф. Лілія Корнільєва провела онлайн-лекцію для норвезьких здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти, фокусуючи увагу на особливостях міжкультурної комунікації. Ця подія відбулася після візиту проф. Л. Корнільєвої та проф. Я. Сазонової до Норвегії у вересні 2023 р. та їхньої участі в мовному фестивалі в Університетському коледжі Естфол в Галдені.

У рамках реалізації програми академічної мобільності здобувачка першого (бакалаврського) рівня вищої освіти Анна Данилишина, яка навчається в нашому ун-ті, здобувати цінний освітній досвід у Норвегії протягом другого семестру 2023–2024 н. р.

Співпраця також передбачає активну участь норвезьких фахівців, які передають свій досвід і знання українським студентам, навчають їх декільком іноземним мовам. Завдяки цим зусиллям обидва заклади вищої освіти реалізують потенціал академічної мобільності та створюють розмаїте середовище для всіх учасників освітнього процесу.

Ми висловлюємо щирі вдячність усім, хто сприяє продовженню цієї співпраці між двома ЗВО в Україні й Норвегії.

ДОШКІЛЬНА ОСВІТА В АНГЛІЇ

18 січня 2024 р. в рамках співпраці з Ун-том Редінга (Великобританія, графство Беркшир) та за підтримки проректора з наук, інновац. і міжнародної діяльності С.В. Бережної відбулася онлайн-лекція заст. директора PGCert Healthcare Education Джеффа Таггарта.

Тема лекції — «Дошкільна освіта в Англії: минуле та сучасне». Модератор — Гуліч Н.О. та заст. декана ф-ту інозем. філології Подгурська І.О. На лекції були присутні керівники ф-тів дошк. освіти, початк. навч., інозем. філол., викладачі і здобувачі I і II РВО, III освітнього рівня спеціальності 015 Проф. освіта, а також численні гості.

Лектор розгорнув перед слухачами ретроспективну панораму становлення дошк. освіти в Англії від самих витоків і аж до сьогодення, зставивши із істор. особливостями розвитку дошк. освіти в Україні. Було цікаво «з перших вуст» дізнатися про організацію дошк. освіти в Британії, про функції і завдання, які вона виконує в англ. суспільстві, наскільки виправдовує очікування батьків і які проблеми хвилюють наших англ. колег-освітян. Після лекції почалася жвава дискусія. Студенти, аспіранти і викладачі поставили багато запитань, на які пан Джефф надав відверті і ґрунтовні відповіді.

Висловлюємо слова вдячності за лекцію пану Джеффу Таггарту, організаторам, перекладачам і всім причетним до її проведення.

ІНКЛЮЗИВНА ОСВІТА

18.01.2024 р. в межах діяльності Центру інклюзивної освіти ХНПУ імені Г.С. Сковороди відбулася зустріч, присвячена історіям відомих людей з особливостями розвитку, які досягли успіхів у житті і стали відомими навіть поза межами своєї Батьківщини.

Зустріч провела кер. Центру інклюз. освіти, д. пед. н., проф. Олена Семенівна Казачінер. Вона розповіла про те, що людина з особливостями психофізичного розвитку може досягти висот і реалізувати свої здібності завдяки таким якостям особистості: мати мету в житті, не здаватися, уміти боротися, мати рішучість, наполегливість, уміти цінити хороше в кожному дні. Звісно, люди з інвалідністю хочуть і мають право на підтримку родини, близьких, друзів.

Ця зустріч стала початком окреслення нової тенденції в діяльності Центру інклюз. освіти — здобувачі з ООП висловили бажання послухати цикл розповідей про життя «особливих» людей. У подальших планах розвитку Центру є організація в режимі онлайн-зустрічей із фахівцями у сфері спец. та інклюз. освіти, педагогами-практиками, що працюють із дітьми з ООП в інклюз. класах або групах.

30 ДНІВ У ШАНЦЮ

У межах грантових програм на платформі аплікаційної системи «Один пояс — один шлях» з 1 по 31 грудня 2023 р. проф. І.І. Костікова взяла участь у програмі державного пед. ун-ту міста Шанцю (провінція Хенань, Китай) за рахунок сторони, яка приймала, із відрядженням з нашого ун-ту.

Програма передбачала підвищення кваліфікації з тематики наук. досліджень її аспірантів, пов'язаних із психолого-педагогічним впливом на освітній процес та з використанням музично-пісенних засобів навчання іноземної та рідної мов у початк. школі. У межах програми проф. І.І. Костікова познайомилася з ун-том, його структурою, зустрілася зі своїми китайськ. аспірантами, провела гостьові заняття з китайськ. студентами. Підвищення кваліфікації пройшло успішно, співпраця виявилася плідною, творчою, креативною.

Враження професорки І.І. Костікової: «Китай — чудова країна, яка поєднує в собі збереження стародавніх традицій і розвиненого технологічного суспільства. Пед. ун-т міста Шанцю надав мені окрему двокімнатну квартиру у кампусі, комп'ютер, доступ до своїх баз даних, бібліотек, репозиторіїв. Пріємне відчуття залишилося від сучасних аудиторій, які обладнані великими екранами, проекторами, дисплеями, мікрофонами та іншими технічними гаджетами. Чудове враження від кампусу — просторого студентського містечка на 30 тис. студентів, яке має чотири озера, власну невеличку гору, ландшафтний парк, спортивні споруди. Модними в цьому урочищі в студентському містечку Китаю стали двомісні сматтавто, на які в межах кампусу навіть не потрібні водійські права. Пріємно вразила мене китайська різноманітна їжа. Дивними виявилися звички китайських студен-

тів багати до ідальні в капцях і куртках, накинутах на піжаму, ніколи не прасуєть одяг узимку, а також завжди із собою носити термоси із гарячою водою і всюди її пити.

Загалом китайська вища освіта платна, недешева, студенти багато вчаться, велика внутрішня конкуренція, усі зосереджені на навчанні, під час якого ніхто не працює. Пари починаються з 8–9 ранку, удень перерва на кілька годин на їжу, відпочинок, сон, увечері до 21:30 знову пари, тому всі проживають у студмістечку, відвідують свої родини лише на канікулах, які взимку тривають 1,5 місяця, а влітку — 2.

Я провела кілька гостьових занять для 120 студентів, які були активними, креативними учасниками, на відміну від олдскульного, традиційного китайського навчання, де головним на занятті є викладач. Зі студентами я проводила різні форми роботи: про-

ектну, кейсову, залучала їх до ролевих ігор, інсценування, зрештою, разом із студентами записала фрагмент пісні «Ой у лузі червона калина» як привітання нашому українському мовно-літературному ф-ту до Різдва та європейського Нового року.

Пріємним враженням стала турбота ун-ту про викладачів, для яких створені зручні умови для праці та відпочинку. Разом з мною в програмі брали участь викладачі із Британії, США, Південно-Африканської Республіки, Японії, що дало нам змогу цікавого спілкування, обміну викладацьким досвідом, думками, ідеями.

Ця поїздка дала змогу плідно попрацювати над дисертаціями двох моїх аспірантів, які мали чудову можливість більш глибоко зануритися в наук. зміст своїх робіт, зрозуміти деякі особливості наших національних наук. термінів, положень, вимог. Отже, така співпраця наживо виявилася досить ефективною. Мої аспіранти допомогли мені зрозуміти відмінності національної китайської системи освіти як у школі, так і в ун-ті. Це сприяє також порівняльному аналізу освітніх засад наших країн, що буде відображено у їхніх дисертаціях. Отже, дякую тобі, Китаю, за збагачення мого викладацького й життєвого досвіду. А китайський пед. ун-т знову запрошує (покриваючи всі витрати) наших викладачів до співпраці у 2 семестрі та в новому навч. році».

І.І. Костікова, д. пед. н., проф., зав. каф.

ФІЗИЧНЕ ВИХОВАННЯ ТА СПОРТ-2023

Мета спортивно-масової роботи — виховання морально-вольових якостей фізично досконалої людини з високою творчою та громадянською позицією, а також навичок здорового способу життя й організації спортивної роботи зі школярами.

Фізкультурно-оздоровча, просвітницька, а також спортивно-масова робота в ун-ті проводилася протягом року в різноманітних формах кафедрами фізкультурного спрямування та ф-том ФВіС і реалізовувалася за такими напрямками: організація занять з ФВ на непрофільних ф-тах (каф. ТМПОФ); організація навчально-тренувального процесу на ф-ті ФВіС (деканат ФВіС та кафедри); участь у студентських та інших змаганнях від обласного до міжнародних рівнів.

У 2023 р. ФВ здобувачів освіти здійснювалося в режимі онлайн. Спортивна діяльність реалізовувалася через підготовку команди «ХНПУ-Харків'янка» у змішаному форматі (тренер Є. Стрельникова) та виступи здобувачів освіти ун-ту на змаганнях усіх рівнів.

У звітному періоді викладачі ф-ту ФВіС для здобувачів освіти організували й провели три флешмоби: «Мій улюблений вид спорту»; «Спортивні Сковородинівці»; «Рухаємося в ритмі перемоги».

14 вересня кафедрою теорії, методики і практики ФВ було проведено Олімпійський урок для здобувачів І (бакалаврськ.) рівня ф-тів історії і права та інозем. філології. Почесними гостями та спікерами були: голова Відділення НОКУ Віктор Христов; наш випускник, учасник ОІ, ЗМС України з фехтування Роман Свічка; МС України, здобувачка ф-ту ФВіС Валерія Захаревич.

Згідно з розпорядженнями про організацію навч. процесу в ун-ті, здобувачі І (бакалаврськ.) РВО 1 та 2 років навч. займалися ФВ під кер. викладачів у синхронному та асинхронному форматі в обсязі 2 год/тижд. за допомогою сервісів Meet і Zoom, а також університетських платформ навчання Moodle. На платформі Moodle розміщений і постійно оновлюється теоретичний та методичний матеріал за темами, передбаченими програмами з «ФВ». Викладачі знімають, монтують, надають здобувачам відео практичних занять,

інтерактивні ігри відповідної тематики, розробляють тести з теоретичної, методичної та фізичної підготовленості здобувачів ВО задля отримання зворотного зв'язку за асинхронного формату навчання.

У січні були сертифіковані навч. курси з ФВ на платформі дистанц. освіти ун-ту для здобувачів ф-тів історії і права та інозем. філології.

15–16 листопада вперше за часів пандемії та повномасштабної війни відбулися офлайн-змагання на першість ХНПУ з шашок (див. на фото), у яких узяли участь 14 дівчат, представниць 6 ф-тів. І місце посіла Аліна Чернова (ф-т дошк. осв.), ІІ місце — Анастасія Макаренко (ф-т історії і права); ІІІ місце — Анастасія Мельник (ф-т дошк. освіти). Із 12 хлопців із 5 ф-тів

Деркач, Роман Самойлов, Євгеній Горбачук, Дар'я Гонцова (фехтування), Матвій Ражба (бокс), Олена Нікітінська, Руслан Абдієв, Дивид Долгов (боротьба), Бригіда Еріка (тхеквондо) та ін.

Здобувачі ф-ту ФВіС гідно представляли наш ун-т на XVIII літній Універсіаді України — 2023: Еріка Бригіда виборола дві золоті нагороди з тхеквондо (ВТФ); Олег Гуліч посів 1 місце в команді зі стрільби з луку; Дар'я Гонцова посіла 2 місце з фехтування на шаблі.

Аспірант Євгеній Горбачук та випускник ф-ту ФВіС, а також економ. відділення нашого ун-ту Ян Сич узяли участь у змаганнях з фехтування XXXII Всесвітньої літньої універсіади у м. Ченду, де Ян посів 2 місце в особистому заліку.

Еріка Бригіда — у цьому році найактивніша наша спортсменка, яка на Європейських студентських змаганнях з тхеквондо ВТФ, що відбулися в м. Загребі, посіла найвищу сходинку п'єдесталу.

Ун-т плідно співпрацює з відділенням НОК України в Харківській обл., громадськими спорт. об'єднаннями, спорт. школами і бере активну участь в організації та проведенні олімпійських урків, зустрічах із видатними спортсменами, тренерами, науковцями. У 2023 р. колектив ун-ту долучився до всіх заходів, що відбувалися в області. Ректорат, співробітники, професорсько-викладацький склад, здобувачі освіти та члени їхніх родин підтримали всесвітню акцію #WhiteCard, #OlympicDay — 2023 і висловили свою підтримку спорту, його ідеалам та цінностям.

7 квітня на базі нашого ун-ту проведено олімпійський захід, присвячений Міжнародному дню спорту на благо розвитку та миру, під гаслом «Спорт для людей та планети»; 7 липня ректорат долучився до вшанування пам'яті дворазової олімпійської чемпіонки М.К. Горюховської.

Організація ФВ та спортивно-масової роботи в ун-ті є запорукою підготовки майбутніх учителів до якісної фізкультурно-оздоровчої та рекреаційної роботи з молодими поколіннями, відповідно, формування здорової нації.

Ірина Кривенцова

СУМУЄМО

З глибоким сумом родина ф-ту природн., спец. і здоров'язбереж. освіти сповіщає, що 23 квітня 2024 року відійшов у вічність Олександр Олександрович Пінський, к. пед. н., доц. каф. ботаніки ХНПУ імені Г.С. Сковороди.

Усе життя Олександра Олександровича присвятив служінню справі освіти. У 1975–1980 рр. він навчався на природничому ф-ті нашого ун-ту за спец. «Хімія і біологія», а з 1982 по 1988 рр. працював учителем біології та очолював Методичне об'єднання учителів біології Харківського р-ну. У 1990 р. Олександр Олександрович повернувся до alma mater на посаду ст. викл. каф. природничих дисциплін. У 2009 р. захистив дисертацію на здобуття наук. ступеня к. пед. н., а у 2012 р. одержав учене звання доцента і в подальшому працював на посаді доц. каф. ботаніки. З 2013 по 2019 рр. він також обіймав посаду заст. декана та куратора природничого ф-ту з науково-дослідної роботи.

На нашому ф-ті Олександр Олександрович був відомий насамперед як знавець методики викладання біології у ЗОШ. У різні роки він викладав курси «Методика викладання біології», «Технології та методика навчання біології», «Технології та методика навчання біології та природознавства», «Основи екології», «Біоетика та біозахист» та інші.

Багато років О.О. Пінський цікавився проблемою гуманного ставлення до тварин. У 2012 р. він організував та очолював Еколого-біоетичний центр, у межах якого проводив наполегливу просвітницьку роботу серед студентів. З 2019 р. проводив на ф-ті виставки-конкурси еколого-біоетичного плакату. Особливо цікавився спадком філософа-гуманіста Альберта Швейцера, доробку якого присвятив не одну наук. доповідь.

Олександр Олександрович неодноразово виступав як організатор міжнародної співпраці з організаціями DAAE — Доктори проти експериментів на тваринах (Німеччина) та InterNICHE — Міжнародна мережа гуманної освіти. У 2006 р. він отримав грант Міжнародної мережі гуманної освіти на підтримку досліджень у галузі біоетики та впровадження альтернативних методів навчання біології.

Багато уваги О.О. Пінський присвятив профорієнтаційній роботі у СШ і закладах позашк. освіти: співробітничав із Покотилівською станцією юних натуралістів та Харківським палацом дитячої та юнацької творчості. З 2011 р. працював у журі обл. етапу Всеукр. учнівської олімпіади з екології, а з 2015 р. — у журі обл. етапу Всеукр. учнівської олімпіади з біології.

Здобутки Олександра Олександровича були високо оцінені в ун-ті. У 2018 р. він одержав медаль «Григорій Сковорода», а у 2020 р. — грамоту і почесну відзнаку «Г.С. Сковорода» ХНПУ імені Г.С. Сковороди.

Колеги і студенти пам'ятають Олександра Олександровича як доброзичливого, чемну, розсудливу людину, яка завжди готова була допомогти добрим словом і розумною порадою. Олександр Олександровичукав суперечки і вмів знайти підхід до кожного, залишаючись, однак, принциповою людиною і взагалі неповторною особистістю. Він був щиро відданий ун-ту і своїй справі. Саме таким він залишиться в наших серцях.

Світла Вам пам'ять, Олександр Олександровичу!

Пішла з життя чудова людина, професіонал, чарівна жінка Ірина Володимирівна Батіщева (25.06.1944–21.01.2024 рр.).

Ірина Володимирівна — педагог за покликанням, яка мала ґрунтовну педагогічну освіту: закінчила Харківське пед. училище і згодом ф-т методики і педагогіки початкового навчання Харківського пед. ін-ту імені Г.С. Сковороди. І.В. Батіщева працювала багато років учителем початк. класів у школах міста Харкова (СШ № 52, СШ № 39, школа-інтернат № 9). Вона любила свою професію, дітей, і вони відповідали їй щирими дитячими почуттями. Майже все життя Ірини Володимирівни пов'язано з нашим освітнім закладом: працювала на підготовчому відділенні, згодом стала зав. відділу пед. практики. І.В. Батіщева проявила себе як відповідальний працівник та принципово, чесно й сумлінно виконувала функціональні обов'язки, завжди прагнула уникати конфліктів, давала добрі поради, рекомендації, підтримувала колег і студентів. Саме на посаді заввідділу педпрактики вона показала себе людиною тактовною, вимогливою, чуйною, яка глибоко знала свою роботу. Ірина Володимирівна запам'яталася нам ще і як «жінка-святко»: красива, охайна, по-модному одягнута, завжди носила великі підбори, любила прикраси, які їй дуже личили. Крім того, багато хто з нас був у її гостинному, хлібосольному домі; Ірина Володимирівна була прекрасною господинею, уміла гарно готувати та щиро пригощати. Цінувала дружбу, щирі почуття, відвертість у стосунках, уміла любити і сама була обдарована любов'ю рідних і близьких їй людей.

Сковородинівську родину назавжди покинула людина, особистість, яка була прикладом високої доброчинності, краси душі, доброти серця, служіння справі, яка щиро любила. Ірина Володимирівна назавжди залишиться в пам'яті колег, друзів, студентів.

Адміністрація ун-ту, колеги каф. освітнології та інноваційної педагогіки

26 січня 2024 р. пішла в засвіти наша колежанка — к. іст. н., доц. каф. всесвітньої історії ХНПУ імені Г.С. Сковороди Милови́дова Олена Всеволо́дівна, професіонал своєї справи, улюблений викладач багатьох поколінь випускників іст. ф-ту, надійний товариш і вірна подруга, яка завжди всім надавала допомогу, знаходила вихід із будь-якої ситуації.

Милови́дова Олена Всеволо́дівна народилася 17 травня 1955 р. в м. Харкові у вчительській родині. У 1972–1977 рр. навчалася на іст. ф-ті ХГУ ім. О.М. Горького за спец. «Історія, суспільствознавство», який закінчила з дипломом з відзнакою, здобула кваліфікацію «Історик, викладач історії та суспільствознавства». У 1985–1988 рр. навчалася в аспірантурі при каф. історії КПРС ХДУ ім. О.М. Горького. У 1989 р. захистила канд. дисертацію.

Викладацьку діяльність почала в ХПІ. З 1989 р. працювала в ХДПУ ім. Г.С. Сковороди на каф. політичної історії, а після відновлення в 1991 р. іст. ф-ту — на каф. істор. дисциплін. Після створення в Сковородинівському ун-ті в 1995 р. сектору (потім каф.) всесвітньої історії пов'язала з нею свою подальшу освітню, наукову та виховну діяльність. Олена Всеволодівна була справжнім фахівцем своєї справи, захоплюючи й емоційно викладала навч. дисципліни «Історія середніх віків», «Історія світової культури». Під її наук. керівництвом було захищено 4 дисертації на здобуття наук. ступеня к. іст. н.

У 1995–2005 рр. Милови́дова О.В. була заст. декана істрафу з виховної роботи, присвячувала життя становленню студентск. самоврядування, розвитку худож. самодіяльності. З її ініціативи на ф-ті був створений гурток ораторської майстерності, проводилися конкурси «Містер і міс іст. ф-ту», вечори поетичної творчості.

Милови́дова О.В. тривалий час працювала вчителем історії і правознавства в НВК № 144 (за сумісницт.), після виходу на пенсію в 2015 р. — у ліцеї «Професіонал».

З перших днів російського широкомасштабного вторгнення Олена Всеволодівна втратила житло і виїхала з прийомною донькою та онуком за кордон. До останніх днів проживала в передмісті Мілана (Італія).

Колектив каф. всесвітньої історії, ф-ту історії і права висловлює щирі співчуття рідним і близьким Олені Всеволодівні — світлій, щирої, шляхетної людини, талановитого педагога й справжнього професіонала.

ЗИМОВІ КАНІКУЛИ ПЕРШОКУРСНИКІВ

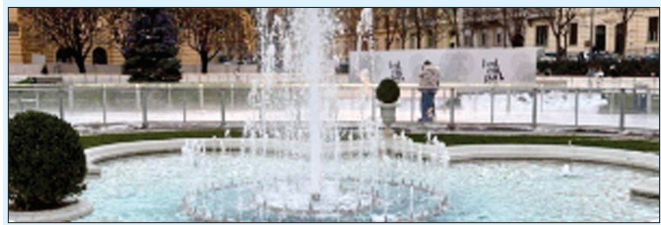
Поспілкувавшись зі студентами 1 курсу УМЛФ 13 СО групи, ми зібрали для вас розповіді про найприємніші моменти, які отримали здобувачі під час омріяного відпочинку.

Неронова Олена: «Зима — це час див і казок, на який ми чекаємо увесь рік. Мої канікули розпочалися з відвідування дітей з декупованого села Прудянка, де ми створили святкову атмосферу та занурили їх у світ зимових пригод. Після завершення справ в університеті я відвідала місто Полтаву, де провела час з подругою, що принесло багато теплих спогадів. Тиждень у Полтаві дав мені можливість відвідати улюблені місця та насолодитися красою природи, зокрема в дендропарку. Ці канікули були сповнені позитивних емоцій та незабутніх спогадів, які допомогли мені знову відчути радість та красу навколишнього світу.»

Шуляк Аліна: «Зима — це дійсно чарівна пора року, яка наповнює нас відчуттям дива та краси. Невдано я мала можливість відвідати кілька захопливих місць у нашій країні та за кордоном. Склел Довбуша на Івано-Франківщині вразили мене величчю та красою, а краєвиди залишили незабутні враження. Подорож до чарівних Карпат розкрила переді мною білий зимовий пейзаж та мальовничі види міста. Львів зачарував мене своєю старовинною архітектурою та вузькими вуличками, наповненими історією.

Трегуб Олександр: «Моя перша зимова сесія почалася зі святкування новорічних свят у родинному колі. Для мене Різдво — це родинне свято, в якому задовго до етнічного коду нашої держави, любов та повага до Христа, а також традиційна вистава із Вертепом. Оскільки мої друзі знаходяться в різних регіонах України, я міг привітати їх лише за допомогою відеозв'язку. Вільний час я віддав

Відвідавши Перемишль у Польщі, я мала нагоду побачити Красичинський замок, що приголомшує своїми масштабами та загальною територією, особливо в засніжені часи».

Пахомова Анастасія: «Зимові канікули в цьому році були надзвичайно цікавими та спокійними. Я святкувала Новий рік із зовсім новими людьми, але за такий короткий час вони

саморозвитку, зокрема прочитав книгу Сергія Жадана «Інтернат», яка залишила в мені приємні враження; спробував медитацію як вид духовної практики для відновлення ментального здоров'я; приділив час творчості та написав декілька віршів».

Підготували **Трегуб Олександр** та **Пятіна Дар'я**, позаштатні працівники газети «Учитель»

БРИТАНСЬКІ СТУДІЇ

Викладачі нашого університету впевнено представляють свої наукові дослідження за кордоном.

17 січня 2024 р. доцент к.в. історії України, координатор за кафедрою роботи ф-ту історії і права Чернікова

Інна Володимирівна презентувала свій проєкт серед наук. спільноти Великобританії в осередку Британської асоціації слов'янських та східноєвропейських студій (BASEES) в межах регулярних онлайн-серій семінарів BASEES Talks. Тема проєкту надзвичайно актуальна та болюча для кожного з нас: «Знищення української культурної спадщини після повномасштабного вторгнення РФ на територію України 24 лютого 2022 року».

У цьому проєкті Україну представляло 4 дослідники з Харкова, Львова та Івано-Франківська. На 12 місяців науковці отримали членство в Британській асоціації, яке дозволило долучитися до наук. конференцій, семінарів, симпозіумів та інших заходів.

Ми запитали Інну Володимирівну про її наук. дослідження та майбутні

плани. «Було дуже почесно представляти наш ун-т серед наук. спільноти Великобританії. Під час підготовки свого виступу мене не покидала думка про те, що ми не маємо права мовчати про агресію РФ, про численні злочини проти української культурної спадщини та свідоме винищення пам'яток історії та культури України з боку РФ. За майже 2 роки воєнних дій в Україні повністю знищено або пошкоджено понад 850 об'єктів культурної спадщини. Це ті об'єкти, які в межах історичної пам'яті мали передати нашим нащадкам український національний код усвідомлення своєї належності. Тому проєкт складався з трьох складових: узагальнення втрат об'єктів культурної спадщини України за весь час повномасштабного вторгнення РФ, створення реєстру втрачених та напівзруйнованих пам'яток, їх фотофіксація.

Звичайно, виступ був надзвичайно емоційним і викликав чимало запитань іноземних колег з міжнародного права, організації охорони пам'яток в Україні, допомоги міжнародної спільноти. До слів вразило запитання іноземної колеги з Польщі, яка дуже хвилювалася за навчальний корпус на Валентинівській, у якому вона особисто перебувала під час академ. мобільності та програм обміну зі своїми студентами.

Дуже вдячна координатору проєкту Janek Gryta за підтримку. Сподіваюсь, що мені вдалося донести до англійських учасників семінару BASEES Talks величчю української нації, її відважну боротьбу за свою історію, культуру, традиції в умовах агресії РФ. Упевнена, що перемога України розпочне нову видатну сторінку нової історії України».

МОЯ МАГІСТЕРСЬКА РОБОТА

Магістерська робота — останній ступінь для закінчення ун-ту. Думки про неї викликають різні й децю протилежні емоції. Начебто повинна радіти, що вже майже кінець, але як подумати, скільки ще роботи потрібно зробити, так одразу стає страшно, що в мене не вийде.

Перший крок у написанні магістерської роботи — це обираючи теми, яка б тебе зацікавила, тому що якщо знайдеш саме ту найцікавішу для тебе тему, то робота наче сама піде. З інтересом знаходити потрібний матеріал щодо неї, майже не змушувати себе це робити, тому що приємно самому дізнатися, відкрити для себе нове та поділитися цим з іншими. Особливо, якщо використання тієї чи тієї методики або додатку полегшить та «розфарбує» робоче життя багатьох учителів.

Я обрала тему «Використання електронного ресурсу Learning Apps в освітньому процесі як засіб формування пізнавального інтересу молодших школярів». Мені подобаються інтерактивні методи навчання, зокрема використання онлайн-ресурсів. Допомогли підвищити інтерес до уроків, осучаснити та індивідуалізувати навчання... На мою думку, Learning Apps чудово відповідає цим завданням.

Другий крок у магістерській роботі — це скласти план її написання. Розписати дати, до якого числа потрібно зробити певну частину роботи.

Я мала можливість навчатися в одному з провідних ун-тів України, який забезпечує класичну педагогічну освіту та активно впливає на інтелектуальний, духовний і соціально-економічний розвиток держави та суспільства.

Університет подарував мені найкращі роки розвитку та становлення себе у світі мистецтва. Навчання на каф. образотворчого мистецтва було дуже захопливим і натхненним. Я мала можливість розвивати свої творчі здібності та навички, а також зустрічатися з цікавими людьми, які поділяли мої інтереси.

На свою магістерську кваліфікаційну роботу я взяла складну, але дуже необхідну на сьогодні тему — «Календар пам'яті». Це була робота про наших випускників, які загинули, захищаючи наше мирне життя. Це данина героям, завдяки мужності яких сьогодні я мала можливість займатися улюбленою справою, здобувати освіту і просто жити.

Навчання на каф. образотворчого мистецтва допомогло мені не тільки розкрити свій творчий потенціал, знайти своє місце у світі, а й відчути себе частинкою великої родини, чим я дуже задоволена та раджу всім, хто цікавиться мистецтвом, розглянути можливість навчання на цій кафедрі.

Тетяна Червяк, випусниця магістратури ф-ту мистецтв

ОСВІТНІ ОБРІЇ МАГІСТРІВ

322.01 по 26.02.2024 р. проходив захист кваліфікаційних робіт на здобуття освітнього ступеня магістра за спец. 011 Освітні, пед. науки. 35 претендентів на шуканий ступінь демонстрували рівень теоретичних знань, практичних умінь, які вони отримали і сформували, навчаючись за освітньо-професійною програмою «Освітнологія» з залузі знань 01 Освітня/Педагогіка.

Дисципліни «Продуктивна педагогіка та методика викладання пед. дисциплін», «Адміністративний менеджмент», «Цифрова дидактика», «Супервізія і коучинг в освіті», які читали досвідчені викладачі, доктори пед. н., професори каф. освітології та ІП викликали жвавий інтерес, пізнавальну активність слухачів. Умотивованість магістрантів дозволила їм оволодіти такими компетентностями: інтегральною (здатність розв'язувати складні професійні задачі), загальною (здатність до пошуку, обробки, аналізу інформації, здійснювати моніторинг), а також спеціальною, фаховою, предметною тощо.

Лекційні та практичні заняття, проходження науково-пед. і виробничої

Також потрібно розподілити завдання до кожного розділу: що треба написати в кожній частині. Коли є план дій, це полегшує роботу.

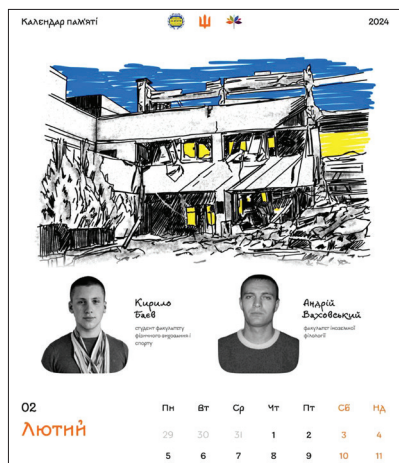
Звичайно, без теорії та практики, яку мені дав ф-т початк. навч., я б не змогла написати ані сторінки своєї роботи. Більшість інформації, наявної в моїй роботі, — це досвід навчання та проходження підпротипу упорядков. п'яти з половиною років в ун-ті. Під час написання роботи я використовувала всі здобуті знання та весь свій досвід.

Експериментальна частина була не менш захопливою. Спочатку ти розробляєш уроки, готуєшся, намагаєшся зробити так, щоб діти були зацікавлені, щоб їм сподобалося. І ось, коли настає день «Х», ти нарешті проводиш свій урок, бачиш емоції дітей, результат своєї роботи — і тобі стає приємно на душі, ти пишаєшся собою і тим, що все вийшло.

Я ніколи не залишалася одна з магістерською роботою, мене завжди підтримувала мій наук. керівник — д. філософії Небитова Ірина Андріївна. Якщо є питання, можна звернутися до будь-якого викладача з факультетських кафедр: початк. та профес. освіти; теорії і методики викладання філол. дисциплін у дошк., початк. і спец. освіті; теорії і методики викл. природничо-матем. дисциплін у дошк., початк. і спец. освіті — усі нас розуміють та зможуть допомогти. Ми можемо звертатися до них навіть після закінчення ун-ту.

Щиро дякую нашим найкращим викладачам та керівництву ф-ту!

Дар'я Голдобіна, магістрантка ф-ту початк. навч.

ОСВІТНІ ОБРІЇ МАГІСТРІВ

322.01 по 26.02.2024 р. проходив захист кваліфікаційних робіт на здобуття освітнього ступеня магістра за спец. 011 Освітні, пед. науки. 35 претендентів на шуканий ступінь демонстрували рівень теоретичних знань, практичних умінь, які вони отримали і сформували, навчаючись за освітньо-професійною програмою «Освітнологія» з залузі знань 01 Освітня/Педагогіка.

Дисципліни «Продуктивна педагогіка та методика викладання пед. дисциплін», «Адміністративний менеджмент», «Цифрова дидактика», «Супервізія і коучинг в освіті», які читали досвідчені викладачі, доктори пед. н., професори каф. освітології та ІП викликали жвавий інтерес, пізнавальну активність слухачів. Умотивованість магістрантів дозволила їм оволодіти такими компетентностями: інтегральною (здатність розв'язувати складні професійні задачі), загальною (здатність до пошуку, обробки, аналізу інформації, здійснювати моніторинг), а також спеціальною, фаховою, предметною тощо.

Лекційні та практичні заняття, проходження науково-пед. і виробничої

ційно-цифрової компетентності тощо. По-друге, умотивованість магістрів, належний рівень їхньої підготовленості до подальшої професійно-пед. діяльності, профес. зростання було високо оцінено комісією.

Захисти проходили в атмосфері профес. вимогливості, толерантності членів комісії та зацікавленості здобувачів у результатах своєї роботи. У процесі рефлексії магістри звернули увагу на унікальність цієї програми, відсутність аналогів у місті Харкові та області, на важливість і практичну значущість здобутих науково-пед. знань для подальшої профес. діяльності, а також високий рівень викладацького складу кафедр.

С.Т. Золотухіна, д. пед. н., проф.

СКОВОРОДА НАДИХАЄ СКОВОРОДИНІВЦІВ

На честь Г. Сковороди називають університети, вулиці, радіо, розробляють айденітику, виготовляють продукцію з портретами та висловами, створюють його сторінки в соціальних мережах і приміряють йому образи різних субкультур. Г. Сковорода — це модно, сучасно й актуально.

На каф. інформатики студентська спільнота за підтримки викладацького складу вирішила дослідити феномен Г. Сковороди та зрозуміти, чого навчають твори філософа, наскільки вони сучасні, чи можуть слугувати життєвими орієнтирами та джерелом натхнення. Таким джерелом натхнення для творчості студентів стали «Харківські байки».

Під час святкування річниці з дня народження Г. Сковороди на каф. інформатики було проведено 2 конкурси: «Конкурс авторських ігрових програмних розробок студентів» та «Конкурс 3D-моделей персонажів байок». Студенти могли підготувати та презентувати програмну розробку, написану будь-якою мовою програмування, вебсторінку, анімацію, 3D-скульптуру тощо, у якій було відтворено сюжет та «силу» байки. У результаті конкурсу кожний учасник отримав неймовірний досвід перетворення байки в ігровий сюжет, розробки динаміки й логіки

комп'ютерної гри або анімації, розробки дизайну та звукового супроводу.

Так, студенти-інформатики 2 к. створювали ігрові програми за мотивами байок Г. Сковороди: «Бджола і Шершень» (автори Мелікян С. та Куліков Д.), «Мурашка і Свиня» (Ювченко В.), «Жаби», «Орел і Черепашка», «Чиж і Щиглик» (Ерьомченко І., Шароварський Г.).

Студенти 4 к. долучилися до створення 3D-скульптур. 3D-сцени з героями були створені в графічному редакторі Sculptoris. Скульптинг вимагає надзвичайної точності й акуратності в роботі з віртуальним «шматком глини». Серед робіт можна виділити скульптури Курганського А. (байка «Дві Курки»), Бондаренко Д. (байка «Сова і Дрізд»), Дяченко М. (байка «Бджола і Шершень»), Криворучка Є., Клокова К. (байка «Жаби»), Варга Д. (байка «Пси»).

Цікавими були також анімаційні версії цих та інших байок в інтерпретації Курганського А., Бондаренко Д., Дяченко М., Криворучка Є.,

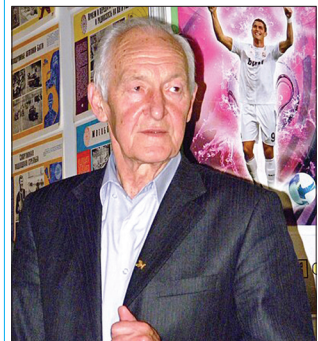
Петришина А. та Качанова І. До творчого прочитання та інтерпретації байок Г. Сковороди долучилися здобувачі інших спеціальностей. Так, цікавими виявилися розробки майбутніх магістрів математики та біології за мотивами байок «Орел і Черепашка» (Аннас Ю.), «Вітер та філософ» (Рой О.), «Баба та Гончар» (Толок Д.), «Пси» (Кулікова Д. та Куліков Д.).

Зазначимо, що обидва конкурси передбачали самостійний вибір студентами байки, її переосмислення, вибір шляхів, засобів і програмного інструментарію для найкращого донесення її моралі. Студенти визначили актуальність міркувань Григорія Сковороди, побачили роздуми про особистісно орієнтоване навчання, про педагогіку співробітництва, про прищеплення критичного мислення сучасному школяреві, про розуміння унікальності кожної особистості тощо.

Л.П. Остапенко, ст. викл., Л.С. Колгатіна, к. п. н., доц. каф. інформатики

ВУЛИЦЯ ЮРІЯ ПОЯРКОВА У ХАРКОВІ

26 січня 2024 р. рішенням позачергової сесії Харківської міської ради в місті Харкові перейменували 65 топонімів, назви яких були пов'язані з росією та її союзниками.

Серед інших вулиця Бородинівська відтепер буде носити ім'я Юрія Михайловича Пояркова (1937–2017), нашого прославленого земляка, учасника Олімпійських ігор 1964, 1968 та 1972 років, заслуженого майстра спорту, дворазового олімпійського чемпіона (1964, 1968), чемпіона світу (1960, 1962), Європи (1967, 1971), легенди харківського, українського та світового волейболу, «Людини Катапульти», випускника ф-ту фізичної культури педін-ту, професора (1996), зав. каф. спортивних ігор ХНПУ імені Г.С. Сковороди (1996–2016). У 2007 р. Ю. Поярков був включений до Книги рекордів Гіннеса: 3 олімпійські медалі (дві з яких золоті) на трьох Олімпіадах.

Університетська громадськість висловлює слова щирої вдячності Харківській міській раді за сприяння та підтримку спорту та його героїв.

ГЕРОЇ НЕ ВМИРАЮТЬ

Новий рік і, на жаль, нові втрати... На одного янгола на небі зі скорородинської родини стало ще більше...

Павло Чаплигін, випускник юридичного ф-ту ХНПУ імені Г.С. Сковороди 2010 р., загинув при виконанні бойового завдання.

У 2014 р. Павло, маючи поганий зір, спеціально зробив собі корекцію, щоб піти в АТО добровольцем. У 2022 р. повернувся до лав ЗСУ захищати Україну. Міг служити в штабі, але пішов у штурмовики...

Невимовна втрата... Палаючий біль і смуток...

Споживай із миром, наш Герою... Дякуємо за наше життя!

Фізико-математичний ф-т ХНПУ імені Г.С. Сковороди отримав трагічну звістку — підтверджено, що, виконуючи військовий обов'язок, у бою на Донеччині загинув здобувач II (магістерського) РВО (заочна ф/навчання) спеціальності 011 Освітні, пед. науки, ст. лейтенант Станіслав Артурович Малишев (20.09.1999–30.07.2023).

Станіслав після школи свідомо обрав професію військового, закінчив Харківський національний університет Повітряних Сил імені Івана Кожедуба, планував навчатися та професійно зростати. З початком повномасштабного вторгнення був на передовій, керував зенітним ракетним взводом.

Як пишуть земляки з Богодухівської міської ради, він був «по життю добрим, відвертим, любив спорт і любив життя, але, не вагаючись, поклав його на захист свободи і миру».

Колектив фізико-математичного ф-ту ХНПУ імені Г.С. Сковороди схиляється у скорботі...

Царство Небесне воїну! Вічна пам'ять...

Головний редактор Ірина Бикова

Редактор Ярослав Скидан, Дизайн, верстка Любов Березовська Роман Березовський

Газета зареєстрована в управлінні преси Харківської обласної адміністрації. Свідоцтво № ХК-242 від 10.01.95

Засновник і видавець газети ХНПУ ім. Г.С. Сковороди. 61168, м. Харків, вул. Валентинівська, 2, корп. А, кімн. 200. Т. 68-63-12

Рукописи та листи не рецензуються, не повертаються. Думки авторів можуть не збігатися з думкою редакції

E-mail редакції: uchitel_hnpu@ukr.net Видається українською мовою

Видається в електронному вигляді та розміщується на сайті університету: http://hnpu.edu.ua